

*Hoe die coninck Anthiochus Thy[r]um¹ Appollonium dede vervolghen
om te doden, om dat hi sijn subtile vraghe ende
uut gheven bedyet hadde.*

[3]

[E]nde alsoe gheringhe als dese jonghelijnc ghereyst was, soe riep die coninc tot hem sijnen hofmeester Thaliarchum, ende hi seide tot hem: “O, Thaliarche, die de alder ghetrouste dienaer sijt mij[n]re² heymelicheden, ghi sult weten dat Thy[r]us³ Appollonius heeft gheraden ende ghevonden die solucie van mijnre questie.⁴ Daer om soe bereyt u ter stont ende volghet hem⁵ nae!⁶ Ende als hi⁷ compt te Tyro, soe dodet hem met ysere of met venijn.⁸ Ende wanneer ghi dat ghedaen hebt ende weder coemt, soe seldi van my groot loen ontfaen.”⁹

Thaliarchus die nam sijn waepenen met ghelt ende reysde tot des conincx¹⁰ lant.¹¹ Mer Appollonius die was daer eerst ghecomen, ende ghinck in sijn hof in sijn camer ende dede sijn studorium, sijn liberarie, op ende doersocht sijn boeken.¹² Hy en vant anders niet dan al soe als hy gheseit hadde ende dochte in hem selven: “Ick en heb niet

---

1. Snellaert 1493: Thyrsi

2. Snellaert 1493: mijre

3. Snellaert 1493: Thyrius

4. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: [6] sed post re[c]essum adolescentis vocauit rex dispensatorem suum thaliarchum nomine cui ait. Taliarche: secretorum meorum minister fidelissime: scias quod tyrus appollonius [n5vb] inuenit questionis mee solucionem

5. *Die gesten van Romē*, ed. Leeu 1481: reysset hem na veruolghende; ed. Van Os 1484: reyst hem na veruolgende; ed. Van der Meer 1483: reysset hem naeuolghende

6. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: ascende ergo confestim nauem ad persequendum eum

7. *Die gesten van Romē*: ghi

8. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: et cum perueneris tyrum quere eum et cum ferro vel veneno interfice eum.

9. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Reuersus dum fueris premium magnum accipies.

10. *Die gesten van Romē*: iongelincx / ionghelincx

11. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Thaliarchus scutum accipiens pecuniamque pergens ad patriam iuuenis venit.

12. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Apollonius vero prius venit et ad domum suam introiuit apertoque scrinio omnes libros respexit

ghedwaelt noch niet gheloghen! ¹ Die coninck Anthiochus heeft sijn dochter wredelic ende boeslick lief.” ² Ende overdenkende seyde hi in hem sel-[b1r]ven: “Wat selstu gaen beghinnen, Appolloni? ³ Du hebste des conincx questie ghesolveert, maer sijn dochter en hebdi niet ontfanghen. ⁴ Daerom so sijdi van God ⁵ alsoe verlaten dat ghi niet sterven en soudet.” ⁶

Ende ter stont soe gheboet hi datmen sijn scepen soude laden met koren, tarwe, weyt, met goude ende mit silver ende met costelike cleder. ⁷ Ende met weynich van die alre trouste die hi hadde, ginc hi des nachtes te scepe ende voer int wilde diep der zee. ⁸

Des anderen daghes soe wort hi van sijnen burgheren ende ondersaeten ⁹ gesocht. ¹⁰ Ende want hy niewerts ghevonden en wort, soe was inder stadt grooten rouwe, omdat die alre liefste prince vanden lande alsoe verloren was. ¹¹ Daer gheschiede groot gescrei inder stadt. ¹² Jae, die liefde vanden burghers was alsoe groete tot haeren prince dat langhe tijt dije barbiers ¹³ leech ghinghen. ¹⁴ Steken,

---

1. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: et nichil aliud inuenit nisi quod regi dixerat et dixit intra se. nisi fallor

2. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: anthiochus rex impio amore diligit filiam suam

3. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: et recogitans secum dixit. Quid agis appolloni?

4. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: conclusionem eius soluisti et filiam non accepisti?

5. “van God” (Lat. a deo) zal een verlezing zijn van ‘adeo’: zolang (als). Kortekaas 2004, Recensio A: Ideo dilatus es, ut neceris; Recensio B: et ideo dilatus, ut neceris — Apollonius beseft dat hij alleen maar daarom (ideo) vrijgelaten is om op een andere manier gedood te worden.

6. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Ideo delatus es adeo vt non morieris:

7. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Continuoque iussit sibi naues preparare et eas centum milibus modiorum frumenti onerari et multo pondere auri et argenti et veste copiosa

8. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: et cum paucis secum fidelissimis hora noctis tercia nauim ascendit tradiditque se alto pelago.

9. ondersaeten: onderdanen

10. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: [7] Alia vero die queritur a ciuibus suis

11. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: et non inuenitur meror ingens nascitur quod amantissimus princeps patrie nusquam co[m]paruit

12. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Planctus magnus erat in ciuitate

13. die barbiers leech ghinghen: de kapperszaken dicht gingen

14. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: tantus vero amor ciuium circa eum erat vt multo tempore tonsores cessarent.

breken,¹ open spelen worden verboden.² Die stoven³ worden toe ghesloten, ende niemant en ghinck ter t[avern]en,⁴ te byer of te wyne,⁵ maer die gheheel stadt stont in groter droefheyt.

Ende daer dyt aldus gheschiede, soe quam Thaliarchus, die van Anthioch[o]⁶ den coeninck uut ghesent was om Appollonium te doden ende te vervolghen.⁷ Ende want hi die huysen gesloten sach ende tvolck aldus drovich, so vraechde hi een kint of knecht aldus: “Seght mi, wildi leven,⁸ waer om is dese stadt soe droevich?”⁹

Dat kint seide: “O, myn alder liefste, weet ghi dat¹⁰ nie[t]?¹¹ Wat vrach-[b1v]stu?¹² Dese stat is in aldusdanighe dro[e]fheit¹³ om dat Appollonius, die prince van desen lande, vanden coninc Anthiocho weder comende, niet meer en is ghesien, ende men can hem nyewerts vinden.”¹⁴

-
1. steken: met de lans steken — breken: lansen breken tijdens een steekspel
  2. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: publica spectacula tollerentur.
  3. stoven: multifunctionele badhuizen
  4. Snellaert 1493: tranen — verbeterd op basis van *Die gesten van Romen*.
  5. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: balnea clauderentur. non templa nec tabernas quisquis ingreditur.
  6. Snellaert 1493: Anthiochio
  7. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Et cum talia agerentur superuenit thaliarchus qui a rege anthiocho ad necandum missus erat
  8. “wildi leven” is een goede vertaling van “si viuere velis”, maar dit is een slechte parafraze van het obscure “si ualeas” (Kortekaas 2004, Recensio A + B), dat vermoedelijk een slechte Latijnse vertaling is van ‘als je kunt’ in het verloren gegane Griekse origineel (Kortekaas 2007).
  9. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: et videns omnia clausa: dixit cuidam puero. Indica michi si viuere velis ex qua causa ciuitas ista in luctu moratur.
  10. Snellaert 1493: niec
  11. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Ait puer. O karissime nescis tu illud?
  12. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Quid interrogas?
  13. Snellaert 1493: drorfheit
  14. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Ciuitas [n6ra] hec in luctu moratur quia appollonius princeps patrie huius ab anthiocho rege regressus nusquam comparuit

Als dat Thaliarchus verstant, soe was hi seer blijde ende toech weder om tot den coninck ende seide: “Weest blide, o, mijn heer coninc, want Appollonius ontsiet u ende en is nyewerts te vinden.” ¹

Die coninc antwoerde: “Appollonius mach vlien, maer nyet ontghaen!” ²

Ende hi dede ter stont een bandiment ³ bescriuen ende of roepen: “Soe wye dat Appollonium van Thiro, den versmader ende viant mijns lants, ghevanghe[n] ⁴ brochte, die soude vijftich talenten ⁵ gouts daer mede winnen. ⁶ Ende soe wye sijn hoeft brochte, die soude hondert talenten gouts ontfanghen.” ⁷

Hier om worden niet alleen sijn vianden haechtich ⁸ op hem, ⁹ maer oeck sijn vrienden, overmits ghiricheit daer toe ghetoghen, dat sijn Appollonium vervolchden ende sochten te water ende te lande in wildernissen, mer niemant en consten vinden. ¹⁰

Doe dede die coninc scep en toe bereyden om desen jonghelinc te vervolghen. ¹¹

---

1. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Thaliarchus cum hoc audisset gaudio plenus ad nauem redijt et anthiochiam intrauit Ingressusque ad regem ait. Domine mi rex letare quia appollonius vos timens nusquam comparuit

2. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Rex ait Fugere quidem potest sed effugere non potest

3. bandiment: proclamatie, verordening

4. Snellaert 1493: gheuangheu

5. Ook hier volgde de compiler van de *Gesta romanorum* de Recensio B. In Recensio A gaat het om respectievelijk 100 en 200 talenten.

6. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: statim huiusmodi edictum posuit quicumque appollonium tyrum contemptorem regni mei michi exhibuerit accipiet quinquaginta talenta auri.

7. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: qui vero caput eius .c. accipiet

8. haechtich (haftich): belust op

9. “haechtich op hem” is een toevoeging van Snellaert 1493 ten op zichte van zijn brontekst.

10. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: hoc facto non tantum inimici sed amici cupiditate seducti ad persequendum appollonium properabant Querebatur vero appollonius per mare per terras per siluas per vniuersas indagines et non inueniebatur

11. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: [8] Tunc rex iussit sibi classes nauium preparari ad persequendum iuuenem